

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 423. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm12576/facsimile.pdf (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

egentlig kun kan støde sammen i andre Verdensdele, i Nordamerika eller Ostindien. Ja, Ostindien, der synes England og Rusland nu snart at skulle mødes, da allerede nu kun Persien adskiller dem og behøver kun ret at blive Tvistens Æble, for at skæres midt over og gjøre de to uhyre Kæmper til Naboer. Men vi vil haabe, det er langt fjærnere, end det for Øjeblikket kan synes; thi nu vilde Sejren næppe længe være tvivlsom, men Udfaldet sørgeligt. Dog, hvad end Følgen bliver, er det højest mærkværdigt, at, mens England saa at sige betalte hvert Skud Krudt, der fyredes mod Frankrig i Evropa, det endnu havde Stunder og Evne til at oprette sig et Stormoguls-Rige i Ostindien med over 100 Millioner Indbyggere.

Endnu i Midten af det 17de Aarhundrede ejede det ostindiske Kompagni kun Madras, og ved Slutningen erhvervedes først det Stykke af Bengalen, hvor Calcutta byggedes, som nu er det store Riges Hovedstad, med over 200,000 Indbyggere. Endnu i Midten af det 18de Aarhundrede var de tre Præsidentskaber: Calcutta, Madras og Bombay, egentlig kun Handelspladser, og Franskmandene var nær ved at spille Mester i Ostindien; men da opsvang to Skriverskarle sig efter hinanden til General-Guvernører, fordrev Franskmandene og grundede den uhyre Magt paa Gruset af det gamle Stormoguls-Rige, som nu af sig selv henstuldede. Disse to mærkværdige Mænd var Robert Clive og Warren Hastings.

Robert Clive var som saa mange Engelskmænd en Vovehals af Moders Liv, som de ikke i nogen Skole var i Stand til at styre. Nitten Aar gammel kom han som Skriverskarl i Kompagniets Tjeneste til Madras 1744, men vedblev at være den samme forlejnte Karl; og da Franskmandene 1746 indtog Madras, kastede Clive Pennen og trak Sværdet, som han snart viste sig skabt til at føre. 1755 gjorde han sig berømt ved at forstyrre en Røverrede, men især ved sin afgjørende Sejr over Naboben i

